

DOKUMENT ILAC

ILAC-G21:09/2012

**Přeshraniční akreditace
Zásady pro spolupráci
Cross-Frontier Accreditation
Principles for Cooperation**

Překlad ČIA - únor 2014

ČESKÝ INSTITUT PRO AKREDITACI
obecně prospěšná společnost

© Copyright ILAC 2012

ILAC podporuje oprávněné reprodukování tohoto dokumentu nebo jejích částí organizacemi, které si přejí používat tento materiál v oblastech týkajících se vzdělávání, normalizace, akreditace, správné praxe v oblasti posuzování shody, jakož i pro jiné účely vztahující se k odborným znalostem a snahám ILAC.

Organizace, které potřebují povolení k reprodukci dokumentů nebo částí dokumentů ILAC, musí kontaktovat písemnou formou nebo elektronickou cestou (např. e-mailem) sekretariát ILAC.

Žádost o povolení k reprodukci dokumentu musí jasně stanovit:

- 1) pro jakou část tohoto dokumentu je povolení požadováno;
- 2) kde se reprodukováný dokument nebo jeho částí objeví a k čemu budou použity;
- 3) zda dokument obsahující materiály ILAC bude rozšiřován komerčně, jak bude rozšiřován či prodáván a v jakých množstvích;
- 4) jakékoli další základní informace, které mohou ILAC pomoci při udělování povolení.

ILAC si vyhrazuje právo odmítnout vydat povolení bez uvedení důvodů takového odmítnutí.

Dokument, ve kterém se reprodukováný materiál objeví, musí obsahovat prohlášení informující o podílu ILAC na dokumentu.

Povolení ILAC k reprodukci dokumentu se týká pouze toho, co bylo specifikováno v původní žádosti. Jakékoli odchylky vůči stanovenému použití materiálů ILAC musí být předem písemně oznámeny ILAC pro dodatečné povolení.

ILAC neodpovídá za jakékoliv použití svých materiálů v jiných dokumentech. Jakékoli porušení výše uvedeného povolení k reprodukci nebo neoprávněné použití tohoto materiálu je přísně zakázáno a může vést k právním úkonům.

Pro získání povolení nebo další pomoci kontaktujte:

Sekretariát ILAC

PO Box 7507

Silverwater NSW 2128

Austrálie

Telefon: +61 2 9736 8374

E-mail: ilac@nata.com.au

OBSAH

ÚVOD	3
ÚČEL.....	3
AUTORSTVÍ	3
1. PŘESHraničNÍ AKREDITACE – ZÁSADY PRO SPOLUPRÁCI.....	4
2. ŽÁDOST O AKREDITACI A PŘEZKOUMÁNÍ ZDROJŮ	4
3. SPOLUPRÁCE S NÁRODNÍM AKREDITAČNÍM ORGÁNEM.....	5

ÚVOD

Tento výkladový dokument byl poprvé schválen Valným shromážděním ILAC v roce 2001 jako kodex správné praxe pro členskou organizaci ILAC (Rozhodnutí ILAC GA 5.19). Tento dokument byl revidován a schválen ke zveřejnění po schválení jednotlivými členy ILAC.

ÚČEL

1. MRA dohoda ILAC o vzájemném uznávání výsledků akreditace (dále jen Dohoda) je navržena tak, aby zajišťovala, že protokoly o zkouškách a kalibrační listy vydávané laboratořemi a inspekční zprávy vydávané inspekčními orgány akreditovanými plnoprávními členy ILAC (tj. signatáři Dohody ILAC) v rámci jejich rozsahů akreditací, mohou být akceptovány po celém světě.
2. Cílem ILAC je nabídnout trhu výhody této Dohody tak, aby nebylo nutno provádět duplicitní akreditace.
3. Aby bylo možno dosáhnout tohoto cíle, poskytuje každý akreditační orgán, který je signatářem Dohody, rovnocennou akreditační službu. Tato rovnocennost je zajištěna procesem vzájemného hodnocení (evaluace), který se řídí podle Dohody ILAC.
4. Zásady uvedené v tomto dokumentu slouží k posílení mezinárodní sítě akreditačních orgánů prostřednictvím Dohody ILAC. Tyto akreditační orgány provádějí akreditaci laboratoří a inspekčních orgánů, které poskytují činnosti posuzování shody v různých ekonomických prostředích. Příslušné zásady usilují o usnadnění mezinárodního obchodu a podporují tak odstraňování technických překážek obchodu.

AUTORSTVÍ

Tento dokument byl vypracován Výborem pro multilaterální dohody ILAC (ARC).

1. PŘESHraniČNÍ AKREDITACE – ZÁSADY PRO SPOLUPRÁCI

- 1.1** ILAC je mezinárodní fórum pro akreditační orgány poskytující akreditaci laboratoří a inspekčních orgánů. ILAC poskytuje globální hledisko a infrastrukturu, jež podporuje prokazování odborné způsobilosti a rovnocennost akreditace na celém světě pro akreditace prováděné signatáři Dohody ILAC.
- 1.2** Signatáři Dohody ILAC obecně poskytují služby v oblasti akreditace laboratoří a/nebo inspekčních orgánů na svých domácích trzích. Akreditační orgány však mohou mít politiku orientovanou na uspokojení poptávky po akreditaci přicházející ze širšího trhu, jež může vzniknout v určitých výjimečných případech.

2. ŽÁDOST O AKREDITACI A PŘEZKOUMÁNÍ ZDROJŮ

- 2.1** Některé příklady situací, kdy by laboratoř nebo inspekční orgán mohly požádat o akreditaci od akreditačního orgánu mimo svou zemi (ekonomiku) jsou uvedeny níže:
- a. Neexistuje žádný národní akreditační orgán.
 - b. Národní akreditační orgán nenabízí akreditaci požadovaného rozsahu.
 - c. Národní akreditační orgán není signatářem Dohody ILAC.
 - d. Klienti laboratoře nebo inspekčního orgánu vyžadují akreditaci specifickým akreditačním orgánem a nebudou dostatečně přesvědčeni k tomu, aby akceptovali národní akreditační orgán.
 - e. Laboratoře nebo inspekční orgány jsou součástí skupiny, která chce, aby všechny její laboratoře nebo inspekční orgány byly akreditovány stejným akreditačním orgánem.
- 2.2** V případech, kdy v zemi (ekonomice) žadatele existuje jeden nebo více národních akreditačních orgánů, které jsou zároveň signatáři Dohody ILAC v požadovaném rozsahu akreditace, a daný žadatel se přesto rozhodne požádat o akreditaci u zahraničního akreditačního orgánu, měl by takový zahraniční akreditační orgán v souladu s příslušnými požadavky mít program na podporu Dohody ILAC s hlavními zúčastněnými stranami (tak jak je uvedeno v dokumentu IAF/ILAC A2). To znamená, že oslovený zahraniční akreditační orgán provede následující kroky před přijetím takové žádosti:
- a. Dotáže se, zda je žadatel informován o existenci národního akreditačního orgánu.
 - b. Doporučí žadateli, že akreditace poskytnutá domácím akreditačním orgánem lépe zohledňuje místní faktory a podmínky, pokud je to vhodné.
 - c. Zdůrazní rovnocennost akreditace národním akreditačním orgánem, což je prokazatelné dle Dohody ILAC.
 - d. Zdůrazní, že podle zásad uvedených v části 3 tohoto dokumentu, a to i v případě, že bude daná žádost přijata, může být národní akreditační orgán zapojen do procesu akreditace.
- 2.3** Zahraniční akreditační orgán by měl přistoupit k přijetí žádosti takového žadatele pouze tehdy, bude-li žadatel trvat na nutnosti akreditace zahraničním akreditačním orgánem.

3. SPOLUPRÁCE S NÁRODNÍM AKREDITAČNÍM ORGÁNEM

- 3.1** Zahraniční akreditační orgán bude usilovat o přijetí souhlasu ze strany žadatele před tím, než zahájí konzultace s národním akreditačním orgánem.
- 3.2** Pokud se akreditační orgán, který je signatářem Dohody ILAC rozhodne poskytovat akreditační služby mimo svou zemi (ekonomiku), měl by zajistit, aby byli pro tyto účely využiti odpovídající posuzovatelé, přičemž budou brány v úvahu takové faktory, jako jsou jazyk, místní zákony a předpisy, kultura, atd., jakož i požadavky na odbornou způsobilost. Zahraniční akreditační orgán by měl rovněž vést konzultace s národním akreditačním orgánem a měl by vzít v úvahu jakékoliv relevantní požadavky na akreditaci, které národní akreditační orgán stanovil za účelem splnění místních podmínek.
- 3.3** Preferovaným přístupem ILAC pro zajištění dostupnosti požadované odborné způsobilosti, je spolupráce v maximální možné míře s národním akreditačním orgánem, s využitím jeho pracovníků ve skupině posuzovatelů (v případě potřeby).
- 3.4** Pokud nebude možné začlenit pracovníky z národního akreditačního orgánu do skupiny posuzovatelů, měla by být spolupráce s národním akreditačním orgánem rozšířena tak, aby národní akreditační orgán byl pozván k pozorování posuzování, za předpokladu souhlasu žadatele
- 3.5** V případech, kdy národní akreditační orgán není signatářem Dohody ILAC nebo kdy předmět činnosti národního akreditačního orgánu nepokrývá požadovanou činnost, zahraniční akreditační orgán by se měl pokusit spolupracovat s národním akreditačním orgánem podle těchto zásad tak, aby byla národnímu akreditačnímu orgánu poskytnuta příležitost k získání zkušeností za účelem požádání o signatářství Dohody ILAC.
- 3.6** Zásady pro spolupráci mezi členy ILAC uvedené v tomto dokumentu se vztahují rovněž na činnosti opakovaného posuzování a dozoru prováděné akreditačním orgánem mimo svou zemi (ekonomiku).
- 3.7** Ve všech případech by měl být sledován cíl případné změny s tím, že se akreditace převede na příslušný národní akreditační orgán, když se tento národní akreditační orgán stane signatářem Dohody ILAC pro příslušný rozsah nebo když se žádající laboratoř nebo inspekční orgán takto rozhodnou.